

Tilladelse til indvinding af råstoffer, Maglebrænde Grusgrav, Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing.

Region Sjælland har den 29. maj 2020 givet endelig tilladelse til at indvinde råstoffer på Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev.

Tilladelsen har forud for afgørelsen været i partshøring.

Gravearealet ligger i Maglebrænde Graveområde. Arealet er på ca. 3,1 ha. Grusgraven skal efterbehandles til natur- og søområde, der graves under grundvandsspejl.

Tilladelsen er givet efter råstoflovens¹ § 7 og § 8.

Ansøgningen er blevet screenet efter bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)², § 21, og regionen har vurderet, at råstofindvinding på ovennævnte ejendomme ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Råstofindvindingen kan derfor gennemføres uden at der udarbejdes en VVM-redegørelse.

Klagevejledning

Klageberettigede kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden 4 uger fra datoen for offentliggørelsen. Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen.

Der henvises desuden til klagevejledningen i tilladelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/01/2017 om råstoffer

² Lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Maglebrænde Grusgrav

Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing

Gældende indtil 29.05.2030

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By,
Horbelev

Særslevvej 11c, 4850 Stubbekøbing
Guldborgsund Kommune

Maglebrænde Graveområde

Dato: 29.05.2020

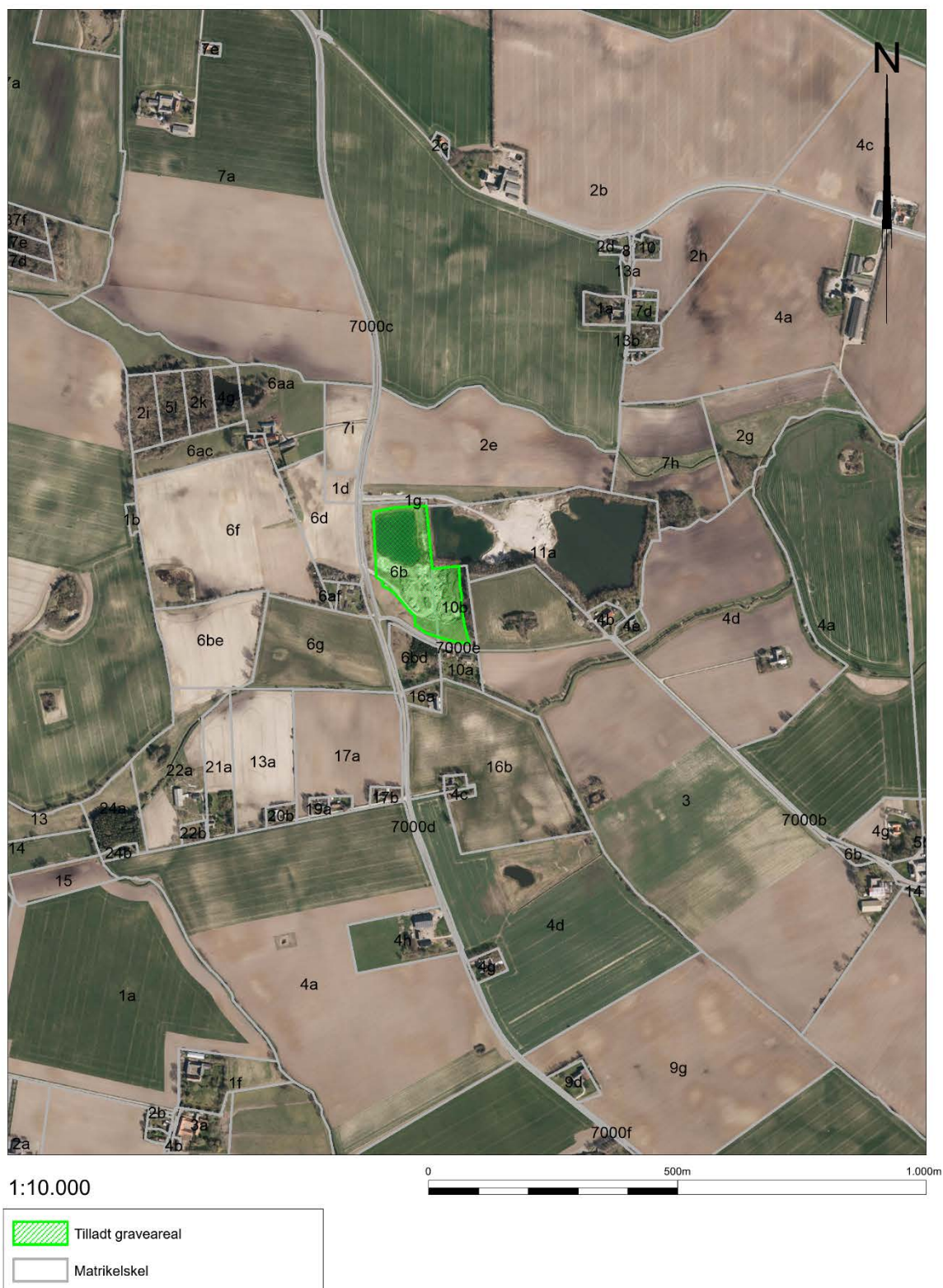
Sagsnummer 19/00174

Oversigt

Sørslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev
--

Sagsnummer 19/00174

Ansøger, indvinder og ejer			
Navn:	Preben Andersen Sand, Grus og Sten ApS		
CVR-nr.:	26692342		
Adresse:	Herningvej 8, 4800 Nykøbing F		
Kontakt:	Henrik og Malene Andersen		
Telefon:	54854644/20854644	E-mail:	pa@vognmandpa.dk

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.1.1	Begrundelse	7
1.2	MILJØVURDERING (VVM)	7
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	7
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	8
2.1	VANDFORSYNINGSLOVEN	8
3	VILKÅR	9
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	9
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	9
3.1.2	Råstofindvindingen	10
3.1.3	Tilladte driftstider	11
3.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer	12
3.1.5	Materiel	14
3.1.6	Støv	14
3.1.7	Forebyggelse mod forurening	14
3.1.8	Dræn	15
3.1.9	Arkæologi og geologi	16
3.1.10	Efterbehandling	16
3.1.11	Afslutning	16
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	17
4.1	GULDBORGSUND KOMMUNE	17
4.1.1	Vandforsyningsloven	17
4.2	ANSØGNINGEN	18
4.3	UDTALELSER	19
4.3.1	Høring af myndigheder og forsyningsselskaber	19
4.3.2	Partshøring af udkast til afgørelse	19
5	GRAVE - OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	20
5.1	RESUME AF GRAVEPLAN	20
5.2	RESUME AF EFTERBEHANDLINGSPLAN	20
6	REGIONENS BEHANDLING AF SAGEN	21
6.1	RÅSTOFLOVEN	21
6.2	RÅSTOFPLANEN	21
6.3	KOMMUNEPLAN OG LOKALPLAN	21
6.4	MILJØBESKYTTELSE	22
6.4.1	Driftstider	22
6.4.2	Støj	22
6.4.3	Støv	22
6.4.4	Forebyggelse mod forurening	22

6.4.5	Graveafstande og periferiskråninger	23
6.5	VANDFORSYNINGSIKKESSER	23
6.6	BESKYTTELSE AF GEOLOGISKE INTERESSER	23
6.7	NATURBESKYTTELSE, HERUNDER LANDSKABELIGE VÆRDIER OG VIDENSKABELIGE INTERESSER	23
6.8	SIKKERHEDSSTILLELSE	23
7	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	24
8	MILJØVURDERING (VVM)	24
9	ANDRE LOVGIVNINGER	24
9.1	VANDFORSYNINGSLØVEN	24
10	HØRINGSSVAR PÅ PARTSHØRING	25
11	REGION SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	25
12	GENERELLE BESTEMMELSER	26
12.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	26
12.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	26
12.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	26
12.4	UDTALELSE FRA MUSEUM VEDR. ARKÆOLOGI FORUD FOR INDVINDINGEN	27
12.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	27
12.6	RETURJORD	27
12.7	AFFALD	27
12.8	ENTREPRENØRTANKE	27
12.9	JORDFORURENING	28
12.10	BYGGELOVEN	28
12.11	GRUNDVAND	28
12.12	DIGESVALER	28
12.13	LEDNINGSREGISTERET	28
12.14	TELELEDNINGER	28
12.15	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	28
12.16	INDBERETNING OM BORINGER.	28
12.17	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	29
12.18	RÅSTOFAFGIFT	29
12.19	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER	29
13	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	30
13.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	30
13.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE	30
13.2.1	Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet	30
13.2.2	VVM screening	31
13.3	KLAGE OVER AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	31
13.3.1	Vandforsyningsloven	31
13.4	ORIENTERING	32

Bilag

1. Oversigtskort
2. Graveplan og efterbehandlingsplan
3. VVM-screening
4. Graveafstande og skråningsanlæg
5. Svar fra høring af myndigheder og forsyningsselskaber
6. Partshøringssvar
7. Guldborgsund Kommunes afgørelse efter vandforsyningsloven

Dokumentoversigt

Oversigt over dokumenter relevante for afgørelsen

Dato	Beskrivelse
02-09-2019	Ansøgning om forlængelse af råstoftilladelse
18-11-2019	Ansøger sender VVM-ansøgningsskema
20-11-2019	Indledende høringssvar fra Guldborgsund Forsyning
16-12-2019	Guldborgsund Kommune sender indledende høringssvar

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 2. september 2019 og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 20.000 m³ sand, grus og sten, hvoraf de 20.000 m³ kan indvindes under grundvandsspejlet på i alt 3,1 ha, hvilket er angivet på vedlagte oversigtskort, bilag 1.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen på vilkår, som er beskrevet i afsnit 6, jf. bilag 2.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 465.000 kr., jf. afsnit 3.1.1.3.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.1.1 Begrundelse

For tilladelsen til råstofindvinding har Region Sjælland lagt vægt på, at arealet er udlagt til grave-område i Region Sjælland råstofplan 2016. Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3² og fundet, at der indenfor de vilkår, som er fastsat i afsnit 3 kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering.

1.2 Miljøvurdering (VVM)

Region Sjælland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering³.

VVM screeningen fremgår af bilag 4.

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt⁴ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Regionens vurdering fremgår af afsnit 8.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

³ LBKG nr. 1225 af 25. oktober 2018 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁴ BKG nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Vandforsyningsloven

Guldborgsund Kommune meddeler samtidig tilladelse efter vandforsyningsloven⁵ til sænkning af grundvandsstanden som følge af gravning under grundvandsspejlet.

Tilladelsen meddeles på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.1.

⁵ LBK nr. 118 af 22. februar 2018 af lov om vandforsyning m.v., §§ 20 og 26

3 Vilkår

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Underretning om muldafrømning

- Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Region Sjælland samt Museum Lolland-Falster om datoen for arbejdets iværksættelse. Se også afsnit 13.4.

3.1.1.2 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Den overordnede plan for gravning og efterbehandling er udarbejdet af ansøger.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur og sø. Efterbehandlingsplanen er nærmere beskrevet i afsnit 6.2 og er vedlagt som bilag 2.

3.1.1.3 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 465.000 kr., som er beregnet ud fra 3,1 ha efterbehandlet til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Sikkerhedsstillelsen skal indeksreguleres efter "Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejde".
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions – og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.
- Såfremt indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

3.1.1.4 Afmærkning

- Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Hovedafmærkningen, som angiver graveområdets ydre grænse, skal sikres med betonringe el. lign. Anden afmærkning, f.eks. træer, bygninger eller andre stationære markører, kræver forudgående aftale med Region Sjælland.
- Afmærkning skal være etableret før gravning påbegyndes.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Graveafstande og efterbehandlingsanlæg

- Skemaet, jf. bilag 4, viser den tilladte graveafstand, vandret målt, i forhold til graveområdets afgrænsning. Der må ikke foretages gravning mellem graveområdets ydre afgrænsning og efterbehandlingslinjen (e). (gvs = grundvandsspejlet).

	Areal (m), som ikke må berø- res (e)	Afstand (m) til gravning over gvs (Go)	Afstand (m) til gravning under gvs (Gu)	Terræn dybde til 1 m over gvs	Skråningsanlæg ved efterbehandling
A – skel mod nord	3	3	16	0	1:3
B – skel mod øst	3	4,5	19	1	1:3
C – skel mod øst	3	4,5	19	1	1:3
D – skel mod syd	3	4,5	19	1	1:3
E – skel mod vest	3	3	16	0	1:3

3.1.2.2 Indskiftning

- Der må ikke ske indskiftning mellem graveområdets ydre grænse og efterbehandlingslinjen jf. bilag 4 "Graveafstande og periferiskråninger".

- For maksimal udnyttelse af råstofferne kan der træffes aftale om indskiftning i blivende periferiskråninger, som angivet i bilag 4. "Graveafstande og skråningsanlæg". Aftale om indskiftning træffes ud fra en konkret vurdering af den enkelte skråning og gravning
- Region Sjælland kan i aftaler om indskiftning stille yderligere vilkår om, hvor lang tid der må gå mellem indvinding af råstoffer i skråningen og indskiftningen. Aftale om hvor lang tid der må gå mellem udgravning mellem den minimale graveafstand til skel og efterbehandlingslinjen (se bilag 4) træffes ud fra en konkret vurdering af den enkelte skråning og gravning.
- Region Sjælland kan kræve dokumentation for, at der ikke er risiko for nedskridning af grusmaterialer på tværs af matrikelstel i forbindelse med gravning af skråninger.

3.1.2.3 Vilkår om adgangsvej

- Adgangsvejen til og fra gravearealet skal være i overensstemmelse med graveplanens anvisning. For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.4 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven kun anvendes rene sten- og grusmaterialer, der fjernes i forbindelse med efterbehandlingen.

3.1.2.5 Jord- og materialeoplag

- Materialeoplag samt oplag af afrømet muld/overjord skal henlægges inden for det tilladte indvindingsområdes afgrænsning og med en maksimal højde på 5 m over omgivende/ikke gravet terræn.
- Der må ikke placeres jorddepoter inden for 5 meter fra digefoden langs diget mod matr. nr. 3 Nr. Tåstrup By, Horbelev.

3.1.2.6 Tilførsel af råstoffer

- Råstoffer tilført til graven udefra må maksimalt udgøre 25 % af den årligt indvundne mængde. Tilførsel herudover forudsætter tilladelse fra Region Sjælland.
- Der skal føres regnskab med mængden af tilførte råstoffer udefra. Region Sjælland kan forlange at få dette regnskab udleveret.

3.1.2.7 Kvalitet

- Region Sjælland kan forlange, at indvinderen lader de oparbejdede materials kvalitets undersøge med henblik på deres anvendelighed til bestemte formål. Undersøgelsernes nærmere omfang fastsættes i givet fald af Region Sjælland i hvert enkelt tilfælde.
- Hvis virksomheden lader egne rutinemæssige undersøgelser foretage, kan analyseattester fra disse være tilstrækkelig dokumentation. Region Sjælland kan forlange at få sådanne attester tilsendt.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 07.00 - 14.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:

- Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
- Lørdag kl. 07.00 - 14.00, dog ikke helligdage.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med accept fra Region Sjælland. Region Sjælland kan i den forbindelse stille yderligere vilkår.
- Lastbiler må parkere i graven med motoren slukket fra en time før til en time efter de tilladte driftstider.

3.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

3.1.4.1 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 16.00 lørdag kl. 07.00 - 14.00	Alle dage kl. 06.00 - 07.00
3. Område for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse (ved hus eller opholdsarealer op til 15 meter fra huset), centerområder (bykerne)	55	40

3.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må på intet tidspunkt i perioden kl. 06.30 - 07.00 være et støjniveau over 55 dB(A).

3.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 07.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt terrænreguleringer af kortere varighed.

3.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.4.5 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

3.1.4.6 Støjdæmpende foranstaltninger

- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læsemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for

eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

3.1.4.7 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 06.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-16.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 06.00-07.00	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07.00-16.00	80
Kontorer, undervisningslokaler, og lign.	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien $L_{w} = 80$ dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der maksimalt kan kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.
- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

3.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne. Udvidelser eller ændringer skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning. Regionen kan i denne periode stille supplerende vilkår.

3.1.6 Støv

- Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige ulemper i form af støv. Således skal der træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke udsprede andre støvdæmpende midler end vand.

3.1.7 Forebyggelse mod forurening

3.1.7.1 Brændstoftanke

- Der må ikke forefindes stationære brændstoftanke eller entreprenørtanke i grusgraven.
- Tankning skal ske ved tilkørsel af bil med ADR-godkendt tank.
- Tankene i grusgraven skal være typegodkendt efter Olietankbekendtgørelsen⁶.

3.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

For tankning af kørende samt flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankning, reparation, vask og parkering af kørende materiel skal foregå på befæstet eller uafgravet areal, som er modstandsdygtigt over for olie- og dieselprodukter, således at evt. brændstofspild hurtigt og nemt kan fjernes. Arealet skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk fra det befæstede areal. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypsspild.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

⁶ Bek nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

- Maskinen skal have monteret en sugepumpe med fast rørforbindelse til maskinens diesel-tank.
- Denne pumpe skal have monteret en slange til at forbinde til brændstoftanken. Mellem pumpe og slange skal der være monteret en lukkehane, og for enden af slangen skal der være en lynkobling monteret.
- Ved tankning monteres lynkoblingen fra slangen på en modpart på brændstoftanken. Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvand. Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypspild.

3.1.7.3 Øvrigt oplag

- Oplag af olieprodukter skal placeres under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagsplads inden for grusgravens område skal være indrettet med impermeabel belægning uden afløb og således, at spild kan holdes inden for området uden mulighed for afløb til jord, grund- og overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed.
- Tanke med AdBlue el. lign. tilsætningsstoffer skal placeres minimum 50 meter fra åbne vandflader.
- Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer til andet end grusgravsindvindingen. Kemikalier olieprodukter mv. eller lignende stoffer til grusgravsindvindingen skal opbevares i overdækket container i beholdere egnet til formålet. Flydende væsker herunder spildolie hydraulikolie m.fl. skal desuden opbevares på spildbakker der kan indeholde 100% af indholdet fra den største beholder. Containeren skal sikre mod påkørsel.

3.1.7.4 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparerer.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks. Der skal forefindes absorptionsmateriale til opsamling af sådant spild.

3.1.7.5 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

3.1.8 Dræn

- Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Guldborgsund Kommune og Region Sjælland underrettes.

3.1.9 Arkæologi og geologi

- Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, skal indvindingen omgående standses, og der skal foretages anmeldelse til Museum Lolland-Falster.
- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse profiler bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

3.1.10 Efterbehandling

- Arealet skal efterbehandles løbende, og efterbehandlingen påbegyndes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift.
- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Der må ikke udsprede muld på eventuelle sydvendte skrånninger.
- Efterbehandlingen skal minimum udføres med periferiskrånninger som vist i ovenstående skema under vilkår 3.1.2.1, jf. bilag 4. Efterbehandlingen kan påbegyndes fra efterbehandlingslinjen (e), der er vist i skemaet.
- Søbreddens længde gøres længst muligt med mange næs og vige. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.
- Ved efterbehandling til sø udføres en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskrånningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet.
- Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
- Der må fremover ikke gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på de efterbehandlede arealer.

3.1.11 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

4.1 Guldborgsund Kommune

Guldborgsund Kommune har d. 28-05-2020 truffet afgørelse om tilladelse til sænkning af grundvandsstanden som følge af gravning under grundvandsspejlet. Afgørelsen og klagevejledning vedlægges som bilag 7.

4.1.1 Vandforsyningsloven

1. Tilladelsen omfatter den sænkning af grundvandsstanden der kommer som følge af en råstofindvinding på 20.000 m³/år under grundvandsspejlet.
2. Råstofgraven er beliggende på matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev.
3. I forbindelse med råstofgravningen er det ikke tilladt at sænke grundvandsstanden ved hjælp af pumpning eller afledning af vand via dræn eller grøft.
4. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

Grundlag for tilladelsen

4.2 Ansøgningen

- Ansøgningsskema af 2. september 2019 samt VVM-ansøgningsskema af 18. november 2019.
- Det ansøgte areal består af matr.nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev i Guldborgsund Kommune og udgør 3,1 ha.

- Der forventes årligt produceret 20.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, heraf op til 20.000 m³ under grundvandsspejlet.
- Det søges om tilladelse til gravningen for en 10-årig periode. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet ved forekomstens bund under grundvandsspejlet.
- Terræn ligger ca. i kote 6-7 meter.
- Grundvandsspejlet ligger ca. i kote 5 meter.
- Der er ikke muld og overjord til stede i det ansøgte areal.
- Følgende materiel skal anvendes ifm. indvindingen:
 - 1x Volvo 120 Gummiged
 - 1x Powerscreen sorterværk
- Råstofferne skal oparbejdes ved tørsortering.
- De indvundne råstoffer skal anvendes til grus, sandfyld og bundsikringsmaterialer mv.

- Der ønskes tilladelse til tilførsel af materialer udefra, mhp. optimal udnyttelse af den tilstedeværende råstofressource.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan er vedlagt som bilag 2.

4.3 Udtalelser

4.3.1 Høring af myndigheder og forsyningsselskaber

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Guldborgsund Kommune
- Guldborgsund Forsyning
- Museum Lolland Falster
- Energinet.dk
- Cerius

Vi har modtaget høringssvar fra Guldborgsund Kommune og Guldborgsund Forsyning. Svar vedlægges i bilag 5.

4.3.2 Partshøring af udkast til afgørelse

Udkast af gravetilladelsen er udsendt i partshøring til:

Preben Andersen, Sand, Grus & Sten	Herningvej 8	4800	Nykøbing F
Smus Aps	Kristiansmindegaardene 8	4800	Nykøbing F
Lisbeth Stausholm	119 Rue Beeckman	1180	Bruxelles, Belgien
Christian Peter S Frederiksen m.fl.	Grusvejen 2	4850	Stubbekøbing
Jesper Hermansen	Stangerupvej 3	4850	Stubbekøbing
Rasmus Larsen & Mette Dorte Jørgensen	Særslevvej 13	4850	Stubbekøbing
Per Lohff Stausholm & Helga Stausholm	Særslevvej 4	4850	Stubbekøbing
Harriet Jørgensen & Henning Jørgensen	Tåstrupvej 6	4850	Stubbekøbing
Boet: Tonny Leif B Christensen V/Advokat Mariann Jørn Hansen	Torvet 9	4800	Nykøbing F.

Region Sjælland har vurderet, at naboer inden for 200 meter af det ansøgte areal er parter i sagen. Endvidere er det vurderet at ejere af matrikler der grænser op til det ansøgte areal er parter.

Indkomne indlæg vil blive vurderet i den endelige tilladelse.

5 Grave - og efterbehandlingsplan

5.1 Resume af graveplan

Gravningen vil foretages fra den nordlige ende af den eksisterende gravesø mod syd og efter nærmere aftale med nabogrusgraven mod øst. Indvindingen vil bevæge sig syd på og afsluttes på arealet mod sydsøst, hvor der i dag er sorteringsanlæg og oplag.

5.2 Resume af efterbehandlingsplan

Hovedformålet med efterbehandlingen er rekreative formål og sø. Ansøger vil i forbindelse med efterbehandlingen af arealet undersøge muligheden for at opstille et shelter.

Grave- og efterbehandlingsplanen er vedlagt som bilag 2.

6 Regionens behandling af sagen

6.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervsmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

6.2 Råstofplanen

Råstofplanen formål er at sikre, at råstofloven interesseafvejning tilgodeses, således at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Gravearealet er beliggende i Maglebrænde Graveområde, som ifølge råstofplan 2016 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet.

Af hensyn til råstofressourcens udnyttelse, finder Region Sjælland det hensigtsmæssigt at indvinder undersøger muligheden for skelgennemgravning til nabogrusgraven. Såfremt der kan træffes aftale med nabogrusgraven om skelgennemgravning, kan der efterfølgende søges om tilladelse til dette hos Region Sjælland.

6.3 Kommuneplan og lokalplan

Det ansøgte areal er beliggende indenfor område som i Guldborgsund Kommuneplan 2019-2031 er udlagt som specifikt geologisk bevaringsværdigt, grundet nationale og regionale geologiske bevaringsinteresser. Af retningslinjerne herfor fremgår det at der ved efterbehandling af råstofgrave i et område med geologiske interesser skal der tages særlige hensyn til geologien. Geologiske profiler, som bliver afdækket ved råstofgravning, skal bevares i det omfang, det er muligt. Endvidere skal det om muligt sikres, at profilerne bliver vedligeholdt efter endt råstofgravning.

Der er i tilladelsen til indvinding af råstoffer fastsat vilkår om at Region Sjælland kan kræve særlige geologiske profiler bevaret i forbindelse med efterbehandlingen. Idet der primært er tale om en færdiggravning under grundvandsspejlet og der stilles vilkår om muligheden for bevarelse af særligt værdifulde profiler vurderes færdiggravningen af det ansøgte areal at efterleve retningslinjerne for de geologiske interesseområder.

Det ansøgte areal er ligeledes beliggende indenfor område som i Guldborgsund Kommuneplan 2019-2031 er udlagt som jordbrugsområder. Da der primært er tale om en færdiggravning under grundvandsspejlet på et areal, der allerede er udlagt til råstofindvinding, vurderes den ansøgte råstofindvinding ikke at være i uoverensstemmelse med kommuneplanens udlæg som jordbrugsområder.

En del af det ansøgte område er også udlagt som kloakopland. Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at være til hindring for opfyldelsen af formålet med planudlægget som kloakopland.

En lille del af det ansøgte areal er ligeledes beliggende i område udlagt som skovrejsningsområde. Den ansøgte råstofindvinding og efterbehandling vurderes ikke at være i uoverensstemmelse hermed.

6.4 Miljøbeskyttelse

6.4.1 Driftstider

Driftstiderne er fastsat med udgangspunkt i det ansøgte. Dog er driftstiderne for drift af gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg skærpet til start kl. 07.00 på hverdage, da det vurderes at det ved aktiv indvinding inden for tidsrummet 06.30-07.00 vil være svært at overholde de fastsatte støjgrænser. Det vurderes dog, at det stadig vil være muligt at overholde støjgrænserne for udlevering og læsning før kl. 07.00, hvorfor vilkår om driftstider giver mulighed herfor.

6.4.2 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", område-type 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Derfor er der fastsat vilkår om støjpåvirkningen fra råstofgraven i afsnit 3.1.4.1.

Idet indvindingen og oparbejdningen foretages med en gummiged og tørsortering på et sorteranlæg, under det omkringliggende terræn, forventes den ansøgte råstofgravningen ikke at ville give anledning til væsentlige støjgener. Det er derfor Region Sjællands samlede vurdering, at de vilkårsfastsatte støjgrænser vil kunne overholdes inden for de fastsatte driftstider.

6.4.3 Støv

Jævnfør ansøgningen om tilladelse til indvinding af råstoffer vil indvinder bekæmpe støv ved vanding efter behov. Endvidere er der tale om en mindre grusgrav, hvilke erfaringsmæssigt sjældent giver anledning til støvgener.

På baggrund heraf er det Region Sjællands vurdering at der ikke vil opstå generende støvdannelse af væsentlig karakter i forbindelse med råstofindvindingen.

6.4.4 Forebyggelse mod forurening

Der fastsættes vilkår i forhold til forebyggelse af forurening. Vilkår skal sikre, at der er mindst mulig risiko for forurening og spredning i tilfælde af f.eks. spilduheld eller opbevaring af materiale og spildprodukter, inden for graveområdet.

Vilkår for tankning, påfyldning, opbevaring mm. forudsætter at der på/I maskiner i graven, kørende såvel som stationære, forefindes beredskabsmateriel til straksforebyggelse af forurening ved spild eller uheld.

6.4.5 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler.

Vejledning til graveafstande er beskrevet nærmere i bilag 4.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet, tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter.

Efterbehandling påbegyndes generelt 3 m fra graveområdets ydre grænse, og blivende periferiskråninger skal, hvor andet ikke er præciseret, udføres med en gennemsnitlig hældning på 1:3, varierende mellem 1:2 til 1:4.

6.5 Vandforsyningsinteresser

Det ansøgte område er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Ydermere ligger det ansøgte område umiddelbart øst for en del af indvindingsoplandet til Stubbekøbing Vandværk. Da råstofindvindingen vil bestå i en årlig indvinding af op til 20.000 m³ råstoffer under grundvandsspejlet vurderes råstofindvindingen ikke at udgøre en risiko for vandforsyningsinteresserne. Endvidere stilles der i råstoffortilladelsen vilkår mhp. forebyggelse mod forurening. På baggrund heraf vurderes den ansøgte indvinding samlet set ikke at ville udgøre en risiko for områdets drikkevandsinteresser.

6.6 Beskyttelse af geologiske interesser

Det ansøgte areal ligger inden for et område der i Guldborgsund Kommuneplan 2017-2029 er registreret som nationalt og regionalt geologisk interesseområde. Idet der er tale om en færdiggravning primært under grundvandsspejlet, er det Region Sjællands vurdering at indvindingen ikke vil påvirke beskyttelsen af geologiske interesser i væsentlig grad.

6.7 Naturbeskyttelse, herunder landskabelige værdier og videnskabelige interesser

Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at påvirke naturbeskyttelsesinteresser i væsentlig grad. Baggrunden herfor er afstanden til beskyttet natur og graveområdets karakter. Indvindingen vurderes ej heller at ville påvirke de landskabelige værdier i væsentlig grad, da området i forbindelse med reetableringen vil blive efterbehandlet til sø og naturområde.

Af hensyn til de landskabelige værdier og råstofressourcens udnyttelse finder Region Sjælland det hensigtsmæssigt at der foretages delvis eller fuldstændig skelgennemgravning mellem de to råstofgrave beliggende ved Særlevvej, 4850 Stubbekøbing. Region Sjælland skal i den forbindelse bemærke, at det er muligt at søge om tilladelse til skelgennemgravning, hvis der kan træffes aftale om gennemgravning mellem ejere og indvindere på begge sider af skel.

6.8 Sikkerhedsstillelse

Formålet med vilkår om sikkerhedsstillelse er at sikre råstofmyndigheden de fornødne ressourcer til at gennemføre efterbehandlingen af råstofgraven, i det tilfælde hvor indvinder ikke selv er i stand til udføre reetableringen.

Størrelsen af den fastsatte sikkerhedsstillelse er bestemt ud fra det estimerede ressourcebehov forbundet med reetableringen på ethvert givent tidspunkt. Som følge heraf er garantien fastsat til 465.000 kr. ud fra en efterbehandling af 3,1 ha til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.

7 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde H154 – Horreby Lyng. Området ligger ca. 2,7 km sydvest for projektarealet. Udpegningsgrundlaget er en række mosenaturtyper, andre våde naturtyper samt Stor Kærguldsmed. På baggrund af det ansøgte karakter, habitatområdets udpegningsgrundlag og afstanden mellem Horreby Lyng og råstofgraven vurderes projektet ikke at ville give anledning til en påvirkning af Natura 2000-områder.

Region Sjælland har ikke kendskab til fund af arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV i grusgraven. Selvom grusgraven vurderes at kunne være et udmærket levested for bl.a. markfirben og en række paddearter, vurderes færdiggravningen af grusgraven ikke at ville påvirke eventuelle forekommende individer i væsentlig grad. Baggrunden herfor er bl.a. indvindingens begrænsede hastighed og at der efterbehandles løbende. Ydermere er der i den umiddelbare nærhed af grusgraven en række lignende egnede lokaliteter, hvorfor en midlertidig forstyrrelse i grusgraven, ikke vurderes at ville påvirke områdets økologiske funktionalitet for de pågældende arter.

Som følge heraf vurderes den ansøgte råstofindvinding ikke at ville påvirke eventuelle bilag IV-arter i væsentlig grad.

8 Miljøvurdering (VVM)

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁷. Ansøger har udfyldt et screeningskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en VVM-redegørelse, jf. bilag 3.

9 Andre lovgivninger

9.1 Vandforsyningsloven

Guldborgsund Kommune har i deres behandling af ansøgning om gravning under grundvandsspejlet bl.a. lagt vægt på følgende.

Det ansøgte graveområde ligger, lige som det nuværende graveområde, inden for områder med særlige drikkevandsinteresser. P.t. er der ca. 1.800 m til nærmeste drikkevandsboringer som ligger ved Maglebrænde.

⁷ LBKG nr. 1225 af 25. oktober 2018 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Det primære grundvandmagasin er kalklaget som i dette område ligger ca. 40 m under terræn. Råstoflaget er et sand/gruslag, som ligger oven på kalklaget, ofte adskilt med ler. Det er altså ikke selve områdets primære grundvandsmagasin der graves i.

Grundvandets strømningsretning går i området mod kysten dvs. ca. mod nord. Der er flere borer i den retning. Ud over de nærmeste som tilhører Maglebrænde Vandværk er der også borer til Stubbekøbing og Ore Vandværk.

Storstrøms Amt har tidligere fået udarbejdet en generel rapport om hydraulikken omkring en råstofgrav. Konklusionen er, at selv om der i princippet løber vand til graveområdet, og trykket i magasinet derfor falder en lille smule, så vil effekterne være mest udtalte lige når man går i gang med et nyt graveområde. Vandet er stadig tilstede for eventuel vandindvinding. Det er således kun rent administrativt, at indvinding af 20.000 m³ råstoffer pr. år under grundvandsspejlet sidestilles med indvinding af 20.000 m³ grundvand pr. år. De hydrauliske effekter i grundvandsmagasinet vil være mindre ved råstofgravning end ved reel vandindvinding.

Det oplyses endvidere at eventuel udsætning af fisk eller anvendelse til put-and-take efter endt efterbehandling er reguleret af anden lovgivning, hvorfor det kan kræve tilladelse eller dispensation herefter.

10 Høringssvar på partshøring

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 5.2.2.

Region Sjælland har modtaget et høringssvar i forbindelse med partshøringen. Høringssvar er vedlagt i bilag 6. Heraf fremgår der ønske om at det eksisterende læhegn langs Særslevvej forlænges mod syd, på den anden side af indkørslen til grusgraven.

Region Sjælland kan på baggrund af råstofloven ikke lovmedholdeligt fastsætte vilkår om etablering af beplantning, hvorfor ønsket herom ikke kan imødekommes. Det allerede etablerede læhegn er tidligere etableret af HedeDanmark og ansøger har tilkendegivet, at de er positivt stillede overfor etablering af mere læhegn, hvis HedeDanmark igen skulle fremsætte tilbud herom.

11 Regions Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der kan meddeles råstoftilladelse til den ansøgte råstofindvinding, uden at andre hensyn tilsidesættes i væsentlig grad.

12 Generelle bestemmelser

12.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

12.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer⁸ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland samt Guldborgsund Kommune.

12.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁸ LBKG nr. 118 af 22. februar 2018 af lov om råstoffer

12.4 Udtalelse fra museum vedr. arkæologi forud for indvindingen

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁹.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

12.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

12.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven¹⁰.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52.

12.7 Affald

Olieaffald skal opsamles og afleveres til en kommunal modtageplads for olie- og kemikalieaffald medmindre, kommunalbestyrelsen meddeler fritagelse for afleveringspligten¹¹.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

12.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹² og ADR reglerne¹³.

⁹ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

¹⁰ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurenede jord.

¹¹ BKG. nr. 224 af 8. marts 2019 om affald, §§ 61 og 63.

¹² Bek. nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹³ Bek. nr. 828 af 10. juni 2017 om vejtransport af farligt gods.

12.9 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

12.10 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

12.11 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

12.12 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skrån timer, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

12.13 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹⁴.

12.14 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovbekendtgørelse om graveadgang¹⁵ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

12.15 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

12.16 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

¹⁴ LBK nr. 1011 af 25. oktober 2012 om registrering af ledningsejere.

¹⁵ LBK nr. 622 af 10. juni 2003 om graveadgang og ekspropriation mv. til kommunikationsformål.

12.17 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

12.18 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

12.19 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

13 Offentliggørelse og klagevejledning

13.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser vil blive offentliggjort den 29-05-2020 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentligt annonceret.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til myndigheden. Myndigheden videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

13.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

13.2.1 Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

13.2.2 VVM screening

Klageberettigede

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

13.3 Klage over afgørelser fra andre myndigheder

13.3.1 Vandforsyningsloven

Klageberettigede

- Afgørelsens adressat
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet kan påklage afgørelser efter § 20 om tilladelse til vandindvinding, afgørelser efter § 21, jf. § 20 om tilladelse til vandindvindingsanlæg og afgørelser efter § 32 om tilbagekaldelse af vandindvindingsstilladelser.

En klage efter denne lov har ikke opsættende virkning, medmindre der er tale om forbud eller påbud.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

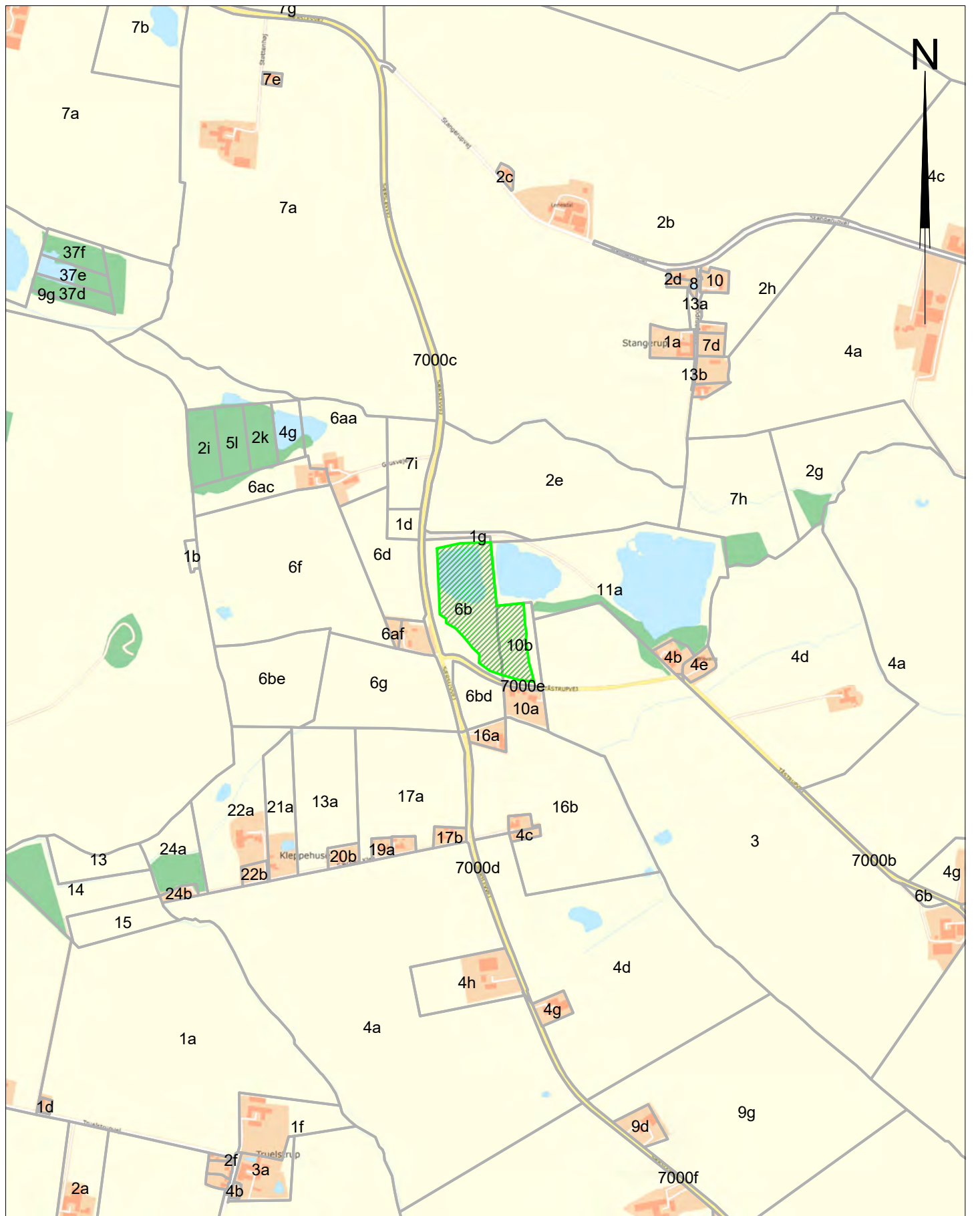
13.4 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

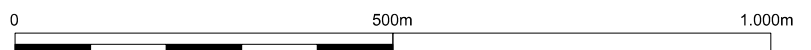
- Guldborgsund Kommune, kommunen@guldborgsund.dk
- Guldborgsund Forsyning, info@guldborgsundforsyning.dk
- Museum Lolland Falster, post@museumlollandfalster.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Guldborgsund Kommune, guldborgsund@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsrådet.dk
- Friluftsrådet Kreds Storstrøm: jakobsen.terkel@gmail.com
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 5.2.2.

Bilag 1

1:10.000

Bilag 2

Forslag til grave- og efterbehandlingsplan

Samme plan som i nuværende tilladelse:

Hovedformålet med efterbehandlingen er rekreative formål og sø, idet det er tanken at de nuværende gravesøer skal udvides under hensyn til overholdelse af skråningsvilkår. Ansøger undersøger muligheden for at opstille en shelter.

Indvindingsmuligheden er næsten udelukkende vådgravning. Gravesøen udvides mod syd og efter nærmere aftale med nabogrusgraven mod øst.

Et areal mod sydøst rummer sorteringsanlæg og oplag ligger p.t. primært i den sydlige del. Disse arealer afvikles til sidst og kan indgå i gravesøen.

De ydre skråninger efterbehandles løbende, inden vådgravningen indledes ud for.

Alle regulerede overflader afsluttes efter evt sætning med et mindst 10 cm muldlag, hvis muld findes på arealet. Muld skal holdes min. 5 meter fra vandspejlet.

Bilag 3

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lov nr. 1225 af 25. oktober 2018

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Preben Andersen Sand, Grus & Sten ApS søger om tilladelse til fortsat indvinding af råstoffer i Maglebrænde Grusgrav for en 10-årig periode. Der er søgt om en årlig indvinding på op til 20.000 m ³ sand, grus og sten, hvoraf op til 20.000 m ³ ønskes indvundet under grundvandsspejlet. Råstofindvindingen på ejendommen er foregået siden 1940'erne, hvorfor den resterende råstofressource primært er at finde under grundvandsspejlet.
Projektets placering og arealbehov i ha	Projektarealet er beliggende på Særslevvej 11c, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 6b Stangerupo By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev. Projektarealet udgør i alt ca. 3,1 ha.
Oversigtskort	 Det ansøgte areal er anført med grøn på kortet ovenfor.

Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Projektet forudsætter ikke et behov for råstoffer i anlægs- og driftsfasen. Projektet i sig selv udgør dog en udnyttelse af råstofressourcen.			
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der er ikke behov for vand i forbindelse med projektet. Da der søges om vådgravning, vil den fraktion af de vådgravede materialer, der er vand, blive recirkuleret til grundvandsmagasinet.			
Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Projektet vil ikke give anledning til affald i forbindelse med anlægs- og driftsfasen.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Projektet vil ikke give anledning til spildevand.			
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?			x	Ejer er den samme som bygherre – Preben Andersen Sand, Grus & Sten ApS.
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)			x	Øst for det ansøgte areal ligger en anden grusgrav. De to råstofindvindinger kan derfor påføre omgivelserne lignende miljøpåvirkninger i form af f.eks. støj og støv. På baggrund af det ansøgtes karakter og relativt begrænsede omfang, vurderes projektet ikke at give anledning til væsentlige kumulative miljøpåvirkninger.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			x	Nej – projektet forudsætter ikke etablering af yderligere vandforsyningskapacitet.
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	Nej – affald fra service mv. bortskaffes indenfor eksisterende ordninger
Overskrides de vejledende			x	Nej – projektet ventes grundet sin størrelse, placering og karakter ikke at give anledning til en overskridelse af de vejledende støjgrænser.

grænseværdier for støj?				
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			x	Nej – projekter af denne type giver normalt ikke anledning til vibrationsgener.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			x	Nej – projektet ventes ikke at give anledning til væsentlige støvgener. Der vil i forbindelse med indvindingen blive foretaget vanding efter behov, således generende støvdannelser afhjælpes.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			x	Nej – råstofindvinding giver normalt ikke anledning til lugtgener.
Vil anlægget give anledning til lysgener?			x	Nej – der skal ikke opsættes lys i forbindelse med projektet. Derudover er det aktive graveareal placeret nede i terræn.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			x	Nej – anlæg af denne type udgør normalt ikke nogen særlig risiko for uheld.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			x	Nej – projekter af denne type er underordnede i forhold til de vejledende grænseværdier for luftforurening.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			x	Projektet vurderes ikke at udgøre en risiko for grundvandet. Der vil tillige blive stillet vilkår med formål at sikre grundvand og overfladevand mod vandforurening i råstoffilladelsen.

Projektets placering

Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			x	Hele det ansøgte areal er i dag omfattet af råstofindvinding og størstedelen af arealerne er gravet tidligere, hvorfor projektet ikke forudsætter en ændring af den eksisterende arealanvendelse.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende			x	Nej

lokalplan for området?				
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			x	Nej
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			x	Nej
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			x	Nej – selve projektet er en udnyttelse/anvendelse af områdets råstoffer.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets og grundvand?			x	Nej.
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			x	Nej
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			x	Nej
Forudsætter projektet rydning af skov?			x	Nej
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			x	Nej
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			x	Ikke relevant

Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?				Nærmeste nationale registrerede beskyttede eller fredede område er et vandløb beliggende ca. 200 meter nord og 70 meter syd for det ansøgte areal. I området er der ydermere følgende naturtyper, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3: Eng, mose og sø – ca. 270 meter nordvest for det ansøgte areal Eng – ca. 400 meter sydvest for det ansøgte areal Mose – ca. 370 meter vest for det ansøgte areal Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til en påvirkning af de ovenfor nævnte områder. Det vurderes endvidere at projektet ej heller vil udgøre en risiko for påvirkning af øvrige nationalt registrerede beskyttede eller fredede områder. Baggrunde for denne vurdering er at der i forbindelse med gravning under grundvandsspejlet allerede vil være etableret en grundvandssø som kan fungere som buffer mod påvirkning af vanføringen i vandløbet. Ydermere vil der i Guldborgsund Kommunes afgørelse om tilladelse til grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvinding blive stillet vilkår, der skal sikre mod at områdets grundvand påvirkes. Hvad angår de øvrige § 3-registrerede naturtyper vurderes det at disse ikke vil blive påvirket af projektet, grundet afstanden til projektområdet og det ansøgte karakter.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			x	Nærmeste internationalt registrerede, beskyttede eller fredede område er habitatområde H154 – Horreby Lyng. Området ligger ca. 2,7 km sydvest for projektarealet. Udpegningsgrundlaget er en række mosenaturtyper, andre våde naturtyper samt Stor Kærguldsmed. På baggrund af det ansøgte karakter, habitatområdets udpegningsgrundlag og afstanden mellem arealerne vurderes projektet ikke at ville give anledning til en påvirkning.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?				Region Sjælland har ikke kendskab til fund af arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV i grusgraven. Det vurderes ej heller at forekomme arter omfattet af bilag IV i grusgraven, grundet grusgravens placering og karakter.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			x	Region Sjælland har ikke kendskab til forekomst af arter omfattet af den danske rødliste på arealet.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			x	Nej
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte			x	Nej

miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?				
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			x	Nej
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			x	Nej
Tænkes projektet etableret i et tæt befolkede område?			x	Nej
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			x	Nej
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			x	Nej. Nærmeste udpegning af værdifuldt kulturmiljø ligger ca. 70 meter syd for det ansøgte areal. Arealet er udpeget på baggrund af husmandskolonien Særslev Klev. Det vurderes på baggrund af afstanden mellem det ansøgte areal og bebyggelsen inden for kultuarealet at råstofindvindingen ikke vil give anledning af en påvirkning af de kulturelle landskabstræk.
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			x	Nej
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			x	Nej
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			x	Projektområdet ligger inden for et område der i Guldborgsund Kommuneplan 2017-2029 er registreret som nationalt og regionalt geologisk interesseområde. Af retningslinjerne herfor fremgår det at råstofgravning kun kan ske, hvis det ikke ødelægger væsentlige geologiske interesser. Ydermere fremgår det at der ved efterbehandling af råstofgrave i et område med geologiske interesser skal der tages særlige hensyn til geologien. Geologiske profiler, som bliver afdækket ved råstofgravning, skal bevares i det omfang, det er muligt. Det skal om muligt sikres, at profilerne bliver vedligeholdt efter endt råstofgravning. Det er Region Sjællands vurdering, at projektet grundet sin karakter – en færdiggravning af ca. 3,1 ha ikke vil ødelægge de geologiske interesser i væsentlig grad.

				Der vil i råstoftilladelsen blive stillet vilkår om bevarelse af særligt interessante geologiske profiler i det omfang det er muligt, i forbindelse med efterbehandlingen.
--	--	--	--	--

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Det forventes at miljøpåvirkningens udbredelse vil være relativt lokal. Støv og støj, som er de hyppigste miljøpåvirkninger i forbindelse med råstofindvinding, har en relativt lokal udbredelse. Idet der er fastsat vilkår om støj og støv ventes påvirkningerne hverken at have en væsentlig udstrækning eller påvirkning.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Det forventes at de umiddelbare naboer til projektet vil være i størst risiko for at blive berørt af påvirkninger som støj og støv. Imidlertid forventes de fastsatte driftsvilkår at bekæmpe miljøpåvirkningerne som støj og støv i en sådan grad, at de ikke opnår et væsentligt niveau.			
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			x	Idet råstofindvindingen over grundvandsspejlet er nær sin afslutning, vil der kun være relativt begrænset indvinding oppe i terræn mod nærmeste nabobebyggelse. Størstedelen af råstofindvindingen vil foregå nær og under grundvandsspejlet, hvorfor terrænforeskellene til de omkringliggende områder vil minimere støj- og støvpåvirkning. Som følge heraf vurderes området ikke at være væsentligt sårbart overfor miljøpåvirkningen.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			x	Nej, påvirkningerne ventes på baggrund af de fastsatte vilkår ikke at være væsentlige enkeltvis.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			x	Nej, påvirkningerne ventes på baggrund af de fastsatte vilkår ikke at være væsentlige samlet.
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			x	Nej. Påvirkningerne vil kun have en meget lokal udspredelse.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			x	Ikke relevant.
Må den samlede miljøpåvirkning			x	Nej. Påvirkninger med støv og støj betegnes ikke som komplekse og kan effektivt bekæmpes ved efterlevelse af de fastsatte vilkår.

betegnes som kompleks				
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			x	Sandsynligheden for miljøpåvirkningen vurderes som værende lille.
Er påvirkningen af miljøet varig?			x	Miljøpåvirkningen er ikke varig, idet den vil ophøre efter endt indvinding.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?			x	Miljøpåvirkningen må betegnes som værende pågående under indvindingen inden for de fastsatte driftstider. Imidlertid ventes påvirkningen ikke at være væsentlig, grundet de fastsatte vilkår.
Er påvirkningen af miljøet reversibel?			x	Miljøpåvirkning i form af støv og støj er reversibel. Dog er den miljøpåvirkning landskabet påføres som følge af opgravningen af materialer ikke reversibel.
Er der andre kumulative forhold?			x	Nej.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x			Ja, der vil jf. ansøgningen foretages støvbekæmpelse i form af vanding, ligesom støj vil bekæmpes ved bl.a. indretning af graven og terrændæmpning.

Konklusion

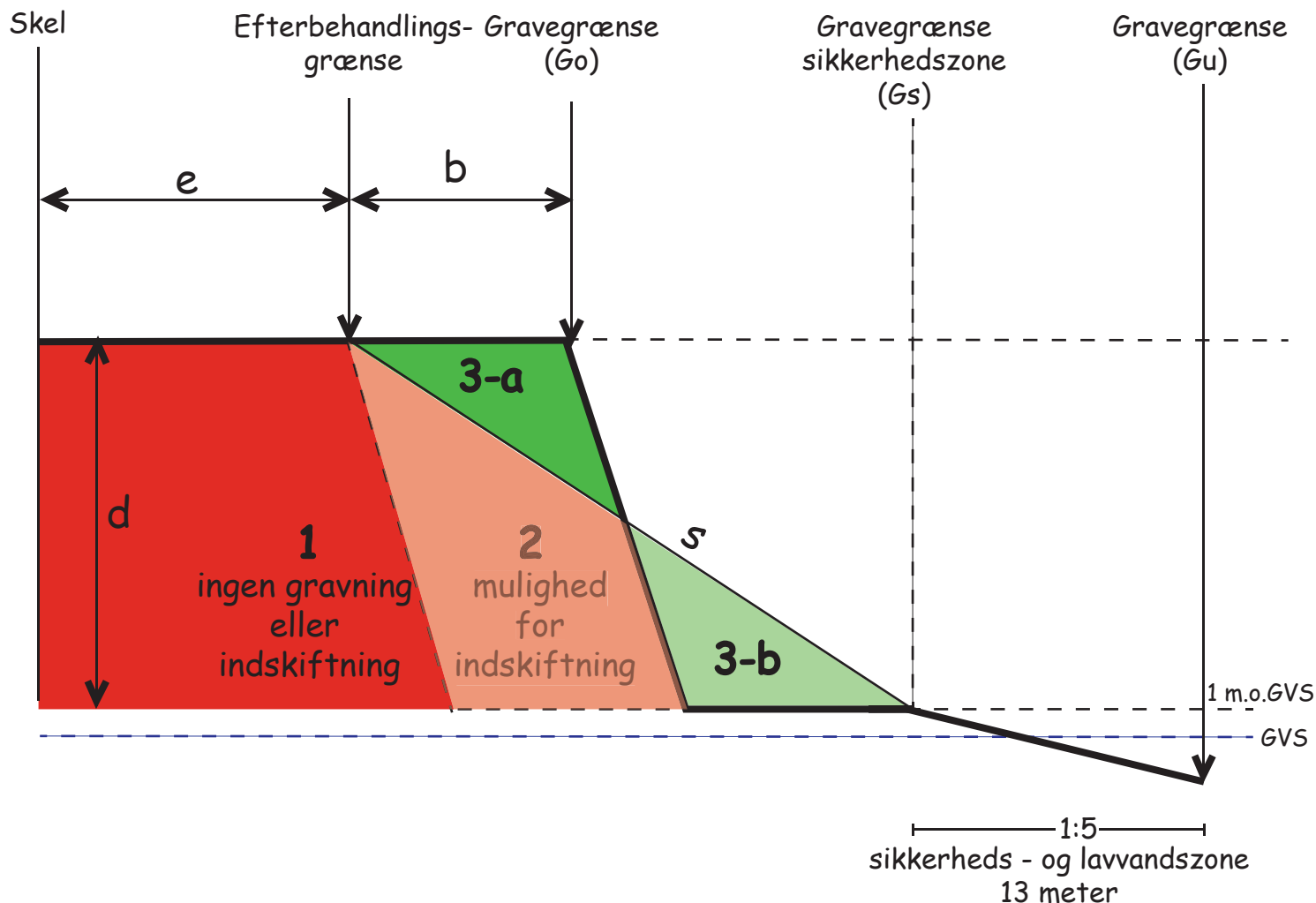
	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screening anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	Det er Region Sjællands samlede vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, på baggrund af at det anlægges og drives i overensstemmelse med ansøgningen og de fastsatte vilkår.

Dato: 18-11-2019

Sagsbehandler: asbk

Bilag 4

Graveafstande og skråningsanlæg

- b = afstanden mellem gravegrænsen og efterbehandlingslinien (m)
- d = gravedybde (m) (regnet indtil 1 meter over højeste grundvandsspejl)
- e = minimal afstand fra efterbehandlingsgrænsen til skel (m)
- G = gravegrænse (m) (minimal graveafstand fra skel, før evt. indskiftning samt efterbehandling)
- s = skråningens anlæg (ved anlæg på 1:3 er s=3)
- 1 = ingen indvinding
- 2 = Der kan efter aftale tillades gravning i forbindelse med indskiftning, kun i blivende skråninger.
- 3 = Ved efterbehandling udjævnes skråningen fra 3-a til 3-b

Beregning af minimal graveafstand (G)

Gravning over grundvandsspejl:

$$G_o = e + (\frac{1}{2} \times d \times s)$$

Graveafstand til sikkerhedszone

$$G_u = e + (d \times s)$$

Gravning under grundvandsspejl:

$$G_u = e + (d \times s) + 13$$

Sikkerheds - og lavvandszone

Sikkerhedszone ved gravning under grundvandsspejl udføres i friktionsmaterialer som anlæg 1:5, 5 meter over og 8 meter ud i søen fra .højeste grundvandsstand

Bilag 5

Asbjørn Kogut

Fra: Britta Kofoed <brko@guldborgsund.dk>
Sendt: 16. december 2019 15:19
Til: Asbjørn Kogut
Emne: SV: Indledende høring i ansøgning om råstoftilladelse til Særslevvej 11c, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Hej Andreas

Her er vores bemærkninger til råstoftilladelse.

Skovrejsningsområde

Den yderste kant af indvindingsområdet to matrikler mod nord, vest og syd ligger i skovrejsningsområde. Denne kant svarer i store træk til de færdigbehandlede skrænter i grusgraven. Hovedparten af de to matrikler ligger i neutralområde, dvs. at skovrejsning er muligt. Den ansøgte indvinding er ikke i konflikt med disse udpegninger i kommuneplanen.

Lavbundsareal

Der er lavbundsarealer henholdsvis lidt nord for og lidt sydvest for det angivne indvindingsområde. Den ansøgte indvinding vurderes ikke at have indflydelse på de to lavbundsarealer, og den er ikke i konflikt med kommuneplanens retningslinjer.

Støj

Der er 7 boliger inden for 300 m af grusgraven. 5 af disse ligger indenfor 200 m. 2 af disse ligger meget tæt på (syd for og vest for råstofgraven).

Der er tale om spredt bebyggelse og derfor vil de vejledende krav svarende til områdetype 3 i støjvejledningen være retningsgivende for støjkrav til råstofgraven, vurderer kommunen.

Da der er tale om en fortsættelse af en eksisterende grusgrav, vil det være hensigtsmæssigt at sørge for, at de 2 nærmeste ejendomme ikke belastes af støj fra især sorteringsanlægget ved at placere sorteringsanlægget, så de vejledende nævnte støjgrænser kan overholdes. Især da produktionen forventes fortsat i 10 år mere.

Med venlig hilsen

BRITTA KOFOED
TEKNISK DESIGNER
NATUR
CENTER FOR TEKNIK & MILJØ

DIR +45 54732009
BRKO@GULDBORGUND.DK

GULDBORGUND KOMMUNE
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F
WWW.GULDBORGUND.DK

GULDBORGUND

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten

Fra: Asbjørn Kogut <asbk@regionsjaelland.dk>
Sendt: 18. november 2019 10:13
Til: Britta Kofoed <brko@guldborgsund.dk>
Emne: Indledende høring i ansøgning om råstoftilladelse til Særslevvej 11c, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev

Hej Britta.

Region Sjælland har modtaget vedlagte ansøgning om fornyet råstoftilladelse til Særslevvej 11c, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev.

I forbindelse med samordningspligten får I ansøgningen om råstofindvindingstilladelse i indledende høring. I bedes fremsende jeres bemærkninger til det ansøgte samt en angivelse af hvilke eventuelle afgørelser I vurderer at skulle træffe, som supplement til råstoftilladelsen. Umiddelbart er det vores vurdering af den ansøgte råstofindvinding forudsætter en afgørelse efter vandforsyningsloven om gravning under grundvandsspejlet. Såfremt det er muligt, bedes I fremsende jeres bemærkninger til det ansøgte inden d. 16. december 2019.

Langt henad vejen er der tale om en ansøgning om forlængelse af den eksisterende indvinding i råstofgraven. Såfremt I finder det hensigtsmæssigt med et opstartsmøde, hvor vi koordinerer det forestående forløb, kommer jeg gerne forbi Nykøbing. I så fald, må I endelig sige til.

Hvis I skulle have spørgsmål til det fremsendte eller ansøgningen, må I endelig vende tilbage ☺

Mange hilsner og rigtig god mandag,

Asbjørn Kogut

Miljømedarbejder

Cand.scient. biologi

Region Sjælland
Regional Udvikling
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf. +45 57 87 59 03
Mobil +45 93 56 64 35

Personlig e-post asbk@regionsjaelland.dk
www.regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Asbjørn Kogut

Fra: Cindie Holm Kaare <chk@guldborgsundforsyning.dk>
Sendt: 20. november 2019 11:52
Til: Asbjørn Kogut
Emne: VS: Indledende høring i ansøgning om råstoftilladelse på Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing
Vedhæftede filer: Ansøgning om råstoftilladelse - samlet.pdf

Kære Asbjørn

Guldborgsund Forsyning A/S har ingen bemærkninger til råstoftilladelsen på Særslevvej 11C i Stubbekøbing

Venlig Hilsen

Cindie Holm Kaare, Projektleder · DIR 4187 6913 · chk@guldborgsundforsyning.dk
GAABENSEVEJ 116, 4800 NYKØBING F. · TEL +45 7244 1212 · WWW.GULDBORGSUNDFORSYNING.DK

Fra: Guldborgsund Forsyning info <info@guldborgsundforsyning.dk>

Sendt: 19. november 2019 15:25

Til: Lars Fisker <laf@guldborgsundforsyning.dk>; Niels Rasmussen <NIR@guldborgsundforsyning.dk>; Cindie Holm Kaare <chk@guldborgsundforsyning.dk>

Emne: VS: Indledende høring i ansøgning om råstoftilladelse på Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing

Venlig Hilsen

Rikke Rastrup Hansen, Kundecenter · DIR +45 7244 1212 · rrh@guldborgsundforsyning.dk
GAABENSEVEJ 116, 4800 NYKØBING F. · TEL +45 7244 1212 · WWW.GULDBORGSUNDFORSYNING.DK

Fra: Asbjørn Kogut <asbk@regionsjaelland.dk>

Sendt: 19. november 2019 14:21

Emne: Indledende høring i ansøgning om råstoftilladelse på Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing

Til relevante myndigheder.

Region Sjælland har modtaget ansøgning om råstoftilladelse på Særslevvej 11C, 4850 Stubbekøbing, matr. nr. 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev og 6b Stangerup By, Maglebrænde i Guldborgsund Kommune. Ansøgningen samt bilag er vedlagt.

I forbindelse med den videre sagsbehandling skal Region Sjælland bede om jeres eventuelle bemærkninger til det ansøgte. Bemærkninger bedes fremsendes til undertegnede inden d. 18. december 2019.

Såfremt der skulle være spørgsmål til det ansøgte, må I endelig vende tilbage.

Med venlig hilsen,

Asbjørn Kogut

Miljømedarbejder
Cand.scient. biologi

Region Sjælland
Regional Udvikling
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf. +45 57 87 59 03
Mobil +45 93 56 64 35

Personlig e-post asbk@regionsjaelland.dk
www.regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Bilag 6

Emne: Høring af udkast til råstofindvindingstilladelse til Maglebrænde Grusgrav

Nabo.Sørslevvej 6. forventer at hækken langs vejen i fremtiden forlænges helt til Tåstrupvej.

Såfremt man ønsker indkørslen bevaret som nu, kan vi også acceptere det.

Fam. Stausholm Sørslevvej 4

Bilag 7

GULDBORGSTAD

**Tilladelse til sænkning af grundvandsstanden som følge af gravning under grundvandsspejlet på:
Matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev**

**Tilladelsen gælder for:
Preben Andersen Sand, Grus og Sten Aps**

Sags id: 20/17954
Gyldighedsperiode: 28-05-2020 til 28-05-2030

Afgørelse

Guldborgsund Kommune giver tilladelse til, at Preben Andersen Sand, Grus og Sten Aps kan sænke grundvandsstanden som følge af gravning af i alt 20.000 m³/år råstoffer under grundvandsspejlet. Der tillades samtidig at bruge vand fra gravesøer mod støv.

Tilladelsen meddeles for en periode af 10 år. Tilladelsen gives på følgende vilkår:

Vilkår

1. Tilladelsen omfatter den sænkning af grundvandsstanden der kommer som følge af en råstofindvinding på 20.000 m³/år under grundvandsspejlet.
2. Råstofgraven er beliggende på matr. nr. 6b Stangerup By, Maglebrænde og 10b Nr. Tåstrup By, Horbelev.
3. I forbindelse med råstofgravningen er det ikke tilladt at sænke grundvandsstanden ved hjælp af pumpning eller afledning af vand via dræn eller grøft.
4. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

Generelle oplysninger

Lovgrundlag

Tilladelse og vilkår er fastlagt efter:

- Vandforsyningslovens § 26
- Miljøbeskyttelsesloven

Erstatningsregler

Hvis ansøgers indvinding af råstoffer under grundvandsstanden (svarende til vandindvinding) volder skade i bestående forhold, er ansøger erstatningspligtig efter reglerne i vandforsyningslovens § 23. Det betyder, at ansøger ikke må sænke grundvandet, så områdets øvrige indvindinger får problemer med at indvinde vand, eller med at kvaliteten af vandet forringes væsentligt. Andre indvindere kan i det tilfælde kræve erstatning. Hvis der opstår uenighed om erstatningen, afgøres spørgsmålet af en taksationsmyndighed. Det er den der søger erstatning som skal indbringe sagen for taksationsmyndigheden. Kommunen dækker udgifterne til taksationsmyndigheden bortset fra vederlag til formand og sekretær. Taksationsmyndigheden kan dog pålægge parterne helt eller delvist at refundere kommunens udgifter.

Endvidere må ansøgers indvinding ikke i væsentligt omfang sænke vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer og moser, herunder vådområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Hvis det sker, vil ansøger blive pålagt at medvirke til at forbedre sommervandføringen eller vandstanden efter nærmere retningslinier fra kommunen.

Baggrund for tilladelse

Anledning til ansøgning

Guldborgsund Kommune har via Region Sjælland modtaget ansøgning fra Preben Andersen Sand, Grus og Sten Aps om tilladelse til indvinding af 20.000 m³ råstoffer pr. år, som alle er under grundvandsspejlet. Regionen er myndighed på selve råstofdelen, men da kommunen er grundvandsmyndighed, gives tilladelsen til sænkning af grundvandet, som følge af råstofgravning under grundvandsspejlet, af kommunen, idet gravning under grundvandsspejlet sidestilles med vandindvinding.

Der foretages råstofgravning i området i forvejen, og der er inden for de seneste år givet tilladelse til gravning flere steder i nærheden. Det er i realiteten et samlet område. Hele området er udlagt til råstofområde i den regionale planlægning.

Grundvandsbeskyttelse

Et råstofområde stiller store krav til beskyttelsen af grundvandet idet den beskyttende overjord fjernes og forurening dermed får lettere adgang til grundvandsmagasinet. I selve gravetilladelsen stilles der derfor vilkår om grundvandsbeskyttende foranstaltninger. Områdets primære grundvandsmagasin er dog kalkmagasinet og der indvindes derfor ikke råstoffer i det primære grundvandsmagasin.

Det ansøgte graveområde ligger, lige som det nuværende graveområde, inden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Det betyder, at der på sigt kan komme drikkevandsboringer i nærheden. P.t. er der ca. 1.800 m til nærmeste drikkevandsboringer som ligger i ved Maglebrænde. Mange vandværker har dog pesticider i deres boringer, så der bliver på sigt behov for at finde nye boresteder. Et af de vandværker med pesticider er Maglebrænde Vandværk. Det er overvejende sandsynligt at der Maglebrænde Vandværk i fremtiden ikke skal bruge deres nuværende boringer men få vand fra et vandet vandværk, sandsynligvis Torkilstrup-Lillebrænde Vandværk.

Regionen bør i deres tilladelse indføre, at gravesøen ved råstofgravningens ophør ikke må bruges til fiskeopdræt/put and take eller anden aktivitet hvor søen og dermed grundvandet kan blive forurenet.

Geologi og hydrogeologi

Det primære grundvandsmagasin er kalklaget som i dette område ligger ca. 40 m under terræn. Råstoflaget er et sand/gruslag, som ligger oven på kalklaget, ofte adskilt med ler. Det er altså ikke selve områdets primære grundvandsmagasin der graves i.

Grundvandets strømningsretning går i området mod kysten dvs. ca. mod nord. Der er flere boringer i den retning. Ud over de nærmeste som tilhører Maglebrænde Vandværk er der også boringer til Stubbekøbing og Ore Vandværk.

Indvindingens omfang

Der skal ikke indvindes vand fra området. Gravning af råstoffer under grundvandsspejlet sidestilles dog med indvinding af grundvand, idet de fjernede råstoffer erstattes af grundvand der løber til fra grundvandsmagasinet, for at "opfylde" det hul det kommer af manglende materiale. Storstrøms Amt har tidligere fået udarbejdet en generel rapport om hydraulikken omkring en råstofgrav. Rapporten er udarbejdet af Kurt Ambo. Konklusionen er, at selv om der i princippet løber vand til graveområdet, og trykket i magasinet derfor falder en lille smule, så vil effekterne være mest udtalte lige når man går i gang med et nyt graveområde. Vandet er stadig

tilstede for eventuel vandindvinding. Det er således kun rent administrativt, at indvinding af 20.000 m³ råstoffer pr. år under grundvandsspejlet sidestilles med indvinding af 20.000 m³ grundvand pr. år. De hydrauliske effekter i grundvandsmagasinet vil være mindre ved råstofgravning end ved reel vandindvinding.

Påvirkning af vådområder

Som nævnt fjernes der ikke vand fra området, råstofgravning sidestilles med vandindvinding på grund af trykfald i magasinet som følge af fyldning af hullet. Dette trykfald kan dog påvirke nærliggende vådområder og vandløb. Der ligger offentlige vandløb lige omkring graveområdet.

Forureningskilder

Som nævnt tidligere fjerner råstofgravning store dele af de dæklag som naturligt beskytter grundvandet. Det er derfor af største vigtighed at al arbejde i grusgraven udføres med tanke på at undgå forurening. I råstofgraven håndteres især olieprodukter til gravemaskiner, og i selve gravetilladelsen stilles der vilkår om håndtering af disse. På sigt når råstofgraven ikke længere er aktiv er det også vigtigt at der udvises stor agtpågivenhed over for forurening af den sø og det naturområde der kommer bagefter. F.eks. må der ikke fodres fisk til put and take.

Vurdering

Hele området er udlagt til råstofgravning. Det er i selve råstofstilladelsen, der er taget stilling til råstofindvindingen som helhed. Denne tilladelse omhandler den del af råstofindvindingen der ligger under grundvandsspejlet og omfatter den grundvandssænkning der følger deraf.

Guldborgsund Kommune har i afsnittet "baggrund for tilladelsen" vurderet, at denne grundvandssænkning ikke har væsentlig negativ indflydelse på vandindvindingsinteresser og vådområder.

Jakob Lysholdt
teamleder

Henrik Andersen
civilingeniør

Bilag

Kort
Klagevejledning

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Evt. klage skal være skriftlig. Den skal sendes til Guldborgsund Kommune, Center for Teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F., eller på E-mail: teknik@guldborgsund.dk. Kommunen videresender klagen sammen med det materiale, der er indgået i sagsbehandlingen, til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Evt. klage skal være modtaget senest 25-06-2020.

Evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

Foruden dig selv kan afgørelsen påklages af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt af de institutioner og foreninger, der jf. nedenstående får kopi af afgørelsen.

Hvis Guldborgsund Kommune modtager klager over afgørelsen, vil du blive orienteret herom.

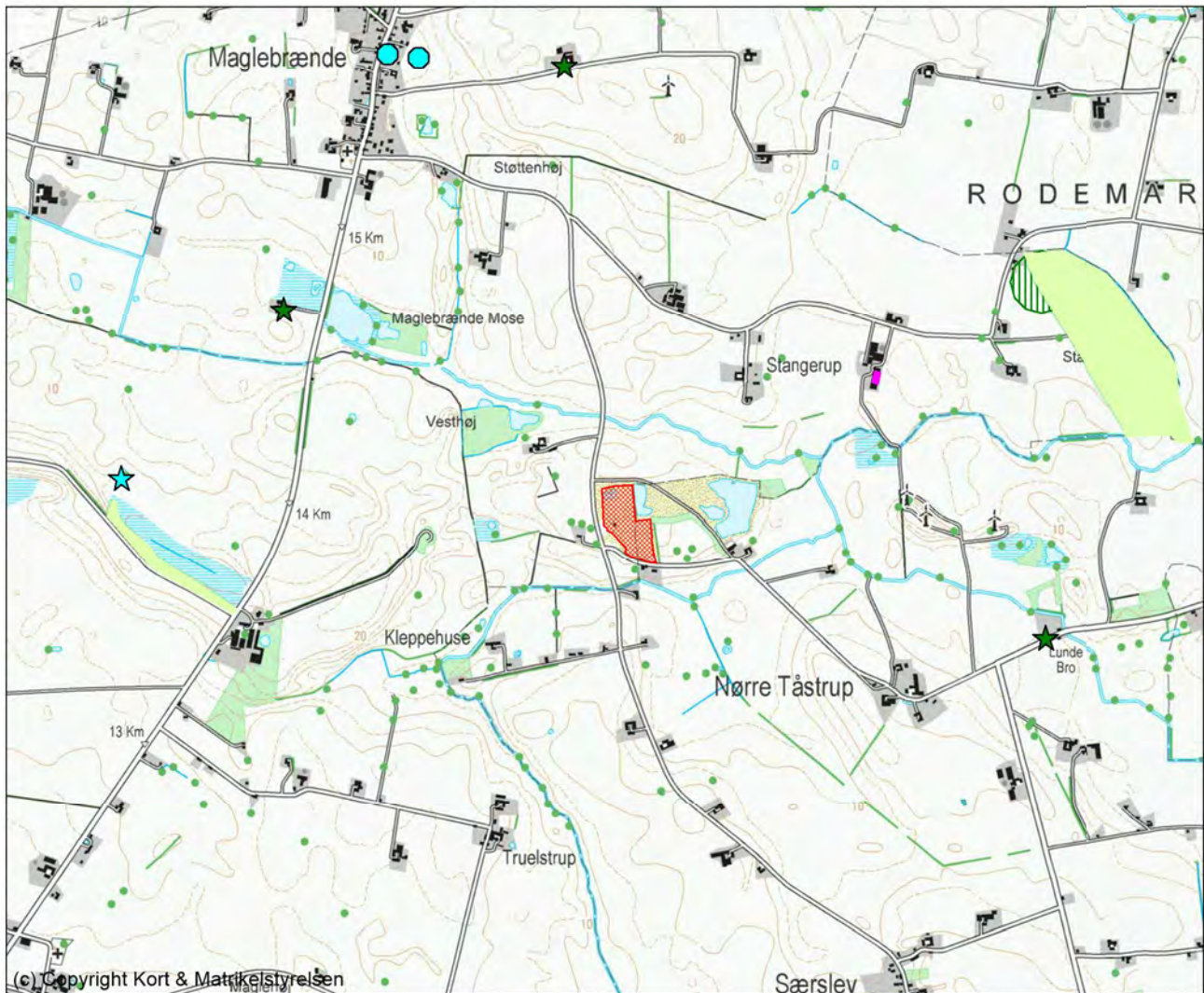
Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af evt. klage, at du indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Guldborgsund Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Klageberettigede

Danmarks Naturfredningsforening
Forbrugerrådet
Naturstyrelsen
Miljøstyrelsen
Sportsfiskerforbundet
Sundhedsstyrelsen

Tilladelse til råstofgravning under grundvandsspejlet

Oversigtskort 1:25.000
Matrikelkort 1:5.000

- Graveområde
- Vandværksboringer
- Øvrige boringer
- Ejendomme med egen brønd/boring

